

Midden Zweden in zomer én winter

Het is misschien moeilijk voor te stellen, maar op anderhalf uur vliegen van Schiphol bevindt zich het dunstbevolkte gebied van Europa. Een gebied dat ook nog eens wordt gekenmerkt door duizenden meren en talloze rivieren.

Uniek viswater barstensvol met roofvis. Marco Kraal en zijn vismaat Rick Stalenhoef gingen er in twee seizoenen op ontdekkingsstocht.

Het is begin maart en ik zit samen met Raffie en Maurits in een spiksplinter-nieuwe 737. We vliegen met de KLM naar Stockholm. Hoewel onze nationale trots nu niet echt bekend staat als prijsvechter, kost een retourtje Schiphol – Stockholm een bescheiden 130 euro. Daar ga je toch echt niet 1.600 kilometer voor sturen. Vanaf het vliegveld is het nog anderhalf

uur rijden naar de eerste bestemming, het aan het meer Storsjön gelegen Sjosunda. Hoewel de wegen sneeuwvrij zijn, is alles verder wit. Wat een prachtig sprookjes-landschap. De zon schijnt volop, maar de buitenthermometer geeft -18 graden aan. Onderweg stoppen we voor een paar foto's bij een enorme ijsvlakte. Heel voorzichtig stappen Maurice en ik op het ijs. Wanneer

we midden op het bevroren meer diverse auto's zien rijden, weten we dat we er zeker niet door zullen zaken. Maf idee, dat we morgen op zo'n vlakte op snoek en snoekbaars gaan vissen...

Wintersport

De eerste nacht verblijven we in het huisje Dromstuga bij Strandbaden. Tijdens

Met de auto naar de stek.

het diner worden we door de gidsen Lars en Mikael bestookt met de nodige roofvisverhalen. Als de helft al waar is, dan zitten we hier toch echt aan de oevers van een van de beste snoek- en snoek-

baarswateren van Europa. Bij het kribben van de dag moeten we ons melden bij de trailerhelling van het meer. Het is nog donker en het is -20 graden. Na een fantastische zonsopkomst rijden we met

de auto de trailerhelling af, het immens meer op. Wat een bizarre ervaring. Gelukkig is het windstil. Dat laatste is ons geluk, want de gidsen geven aan bij een toenemende wind niet te vissen vanwege het welzijn van de vis. Wind leidt namelijk bij dit soort temperaturen zeer snel tot bevroeringsverschijnselen bij de vis... De plek waar het moet gaan gebeuren, is een richel van vijf meter diep met daaromheen dieptes tot 11 meter. Met een gemotoriseerde ijsboor worden verschillende gaten met een diameter van 20 cm geboord. Het ijs blijkt ruim een meter dik te zijn. Vervolgens worden de hengels in stelling gebracht. Het zijn speciale ijshengels van een meter lang en uitgerust met een goede reel. Als systeem een enkele dreg en een schuifloodje van 15 gram. Als aas wordt een voortje gebruikt. Om te voorkomen dat de gevlochten lijn in het ijs vastvriest, maken onze gidsen gebruik van een ingenieus systeem, bestaande uit een schijf van foam met in het midden een pvc pijpje. In het pijpje gaat spiritus. Vervolgens wordt de

Elk moment kan de veer omhoogschieten.

Een schijfje met foam met daarin wat spiritus voorkomt dat de lijn vastvriest.

lijn gevriest tot de gewenste diepte en via een lusje in een soort van veer gehangen. Bij een aanbeet schiet de lus los en zie je de oranje waker die op de veer zit heen en weer bewegen. Eenvoudig, maar toch ook wel erg doordacht. Binnen vijf minuten staat er al een te swingen! Als een speer de hengel grijpen en mijn eerste Zweedse ijsnoek is binnen. Nog voor de vis uit het wak is, staat de fotocamera klaar. De vis wordt meteen op de onthaakmat gelegd en gefotografeerd. Binnen twee seconden is hij weer terug. Even later is Raffie aan de beurt. Wat ik op dat moment nog niet weet, is dat mijn reisgenoot nog nooit een zoetwatervis heeft gevangen. Zijn eerste kennismaking met zoet is dus wel mooi een bak van een snoekbaars. Het monster weegt 5 kilo en eerlijk gezegd had ik die ook wel graag willen vangen. De rest van de dag zorgen diverse snoeken tot 80 cm voor prima wintersport. Maar wat moet het hier geweldig vissen zijn, wanneer het ijs weg is!

We vingden allemaal onze metersnoek onder het ijs vandaan. Deze was voor Maurits.

Ijsmeters

De volgende dag reizen we door naar het plaatsje Bollnäs. Hier ligt het meer Varpen. Volgens de gids Andy gaan we hier zeker enkele metersnoeken vangen. Wel moeten we volgens hem vroeg het ijs op, want ondanks de dikke laag ijs schijnt de snoek hier vooral vroeg in de ochtend actief te zijn. Aangezien we op deze locatie in een zeer comfortabel huis verblijven en het aardig laat wordt, is het de volgende ochtend bij -22 graden heel even doorbijten. Ook deze dag is het gelukkig windstil. De dag begint weer met het boren van gaten en het laten zaken van een blankvoorn. De eerste aanbeet is voor Raffie, die dus meteen met een fraaie meter aftrapt. Zijn tweede zoetwatervis en weer een specimen. Even later ben ik aan de beurt en verbaas ik me over de kracht van deze vissen. Ze zijn niet zo moddervet als de Nederlandse moddersnoeken, maar wel mooi twee keer zo sterk en vooral erg fraai getekend. Even later mag ik met mijn metersnoek op de foto. Naast me wordt door een Zweedse

Zeevisser Raffie met zijn eerste zoetwatervis ooit.

sportvisser na een bizar lange drill een fenomenale snoek geland. Het monster gaat dik over de meter heen, maar wordt niet opgemeten; hier wegen ze de vis alleen maar. Het bakbeest weegt meer

Goedkoop met de KLM

Hoewel de wegen in Zweden perfect zijn en het woord file niemand wat zegt, is het vanaf Nederland toch ruim 1.600 kilometer karren naar deze unieke bestemmingen. Vliegen gaat dan echt een heel stuk sneller. De KLM vliegt elke dag vanaf Amsterdam naar Stockholm. Een retourtje kost ca € 130,- Dat is voor de KLM erg goedkoop, zeker in relatie tot de goede beenruimte en een perfecte service. Jammer is dan weer wel dat je voor een hengelsnoek € 70,- (enkele reis) betaalt. Maar voor dat bedrag stap je om tien uur 's ochtends in het vliegtuig en land je anderhalf uur later in Stockholm. Auto huren en twee uur later sta je in een waanzinnig mooie omgeving te vissen. Cordes Travel biedt visreizen naar de hier beschreven bestemmingen overigens aan in een all-in pakket; zie het kadertje elders op deze pagina's.

dan 10 kilo en dan is het voor Zweedse begrippen ook een bak. Op de valreep is Maurits aan de beurt en ook hij vangt een fraaie metersnoek. Wat een dag!

Na enig overleg stelt Andy voor om - ondanks de puike snoekstand in Varpen - in juni niet op dit meer te gaan vissen, maar op het iets zuidelijker gelegen Bergviken. De accommodatie moet daar uniek zijn en naast een goede snoekstand zou dit meer ook een goed snoekbaarsbestand herbergen. Blijkbaar heeft hij door dat er toch meer snoekbaars- dan snoekbloed door mijn aderen stroomt.

Half water

Twee maanden later land ik weer op Stockholm. Nu in het gezelschap van mijn snoekbaarsmaatje Rick Stalenhoef. Als iemand snoekbaars kan vangen, is hij het wel. Prima heerschap om de snoekbaarspotentie van dit deel van Zweden mee te onderzoeken.

We beginnen bij het meer Storsjön. Hoewel het huisje hetzelfde is als afgelopen late winter, herken ik het meer niet. Wat een bak water! Visgids Lars Ljunggren verwelkomt ons met Graved Laks en Zweeds bier. Kan slechter.

Hoewel we met het schuim op bek staan te trappelen om de shads te laten zakken, staat er 's ochtends eerst een

Meet&Greet met Cecilia Grönberg op het programma. Ook geen ramp echter, want zij is de ongekroonde koningin van het Zweedse snoekbaarsvissen. Cecilia blijkt een buitengewoon charmante dame te zijn, die volkomen geobsedeerd is van grote snoekbaars. Verticalen vind ze maar niets; "daarmee vang je alleen kleintjes tot 3 kilo". Dat lijkt me bluf, want een snoekbaars van 3 kilo is al snel 75 cm lang...

Wanneer Cecilia vervolgens haar laptop opent, sla ik stijl achterover. Wat een kastelen, niet normaal meer! Lady Cecilia blijkt dus nog al eens over de 8 kilo heen te gaan. Ze vist op een voor ons ongekende manier, namelijk met kunstas op half water. Helaas heeft ze deze dag te weinig tijd om met ons het water op te gaan. Gelukkig mogen we mee met Ari Westermarck, een Finse bioloog die samen met Zweedse vakbroeders op Storsjön onderzoek doet naar het trekgedrag van snoekbaars. Ook hij schijnt de 'Pelagic Style' aardig onder de knie te hebben. Wat Ari ons vervolgens laat zien, is echt spectaculair. Hij zoekt met behulp van de structure scan individuele vissen die op half water zwemmen. Vervolgens wordt de boot exact boven deze vis gemanoeuvrerd en is het zaak meteen een shad met een zware loodkoop te presen-

Gids Lars weet de snoekbaarzen van Storsjön prima te vinden.

Grand Lady of pikeperch Cecilia Grönberg met een magnifieke snoekbaars.

teren. Het lijkt simpel, maar dat is het allesbehalve. De gevonden snoekbaars ligt namelijk niet stil, maar zwemt. Door razendsnel de buitenboordmotor voor- en achteruit te schakelen blijft Ari boven de vis. Het is belangrijk om de shad op het beeldscherm te zien, als hij onder de vis komt kun je het namelijk vergeten.

Mij lukt het in ieder geval niet, want telkens weer laat ik de shad iets te ver zakken. Meteen zie je de aangeworpen vis naar de bodem verdwijnen. Rick probeert het ook; hij lost een dikke en vangt als troostprijs een zestiger. Ari geeft even later een perfecte demonstratie met een zware vis als resultaat. Heel even overweeg ik deze methode ook in Nederland te gaan toepassen, ware het niet dat Cecilia gemiddeld drie versnellingsbakken per jaar sloopt.

Dropshot

's Middags gaan we dan eindelijk zelf vissen. Eerst verticaal. Dat gaat heel aardig. We vangen regelmatig maatse vissen. Toch is het niet echt spectaculair. Dat verandert echter, wanneer we tegen de

Nattigheid

Na een reis van anderhalf uur door een schitterend landschap van bossen, rivieren en (ontelbare) meren, arriveren we bij het meer Bergviken. We verblijven in Flottarvillan Kungsholmen. Kungsholmen, 'koningseiland' in het Zweeds, bestaat uit een conferentiecentrum en een prachtig huis aan de oever van het meer. Bij aankomst worden we verwelkomd door Stefan Barenfeld. Het huis waar we de komende dagen verblijven, is zowel qua ligging als comfort gewoon uniek. Het meer ziet er ook erg 'vissig' uit. Niet zo'n grote aaneengesloten lap water dit keer, maar veel afwisselender met eilandjes en ontelbare inhammen. Hier kun je met een beetje wind dus wel vissen. Zowel Rick al ondergetekende krijgen vreselijk last van vangdrang. Hoewel we hier als proefkonijn zijn, heeft Stefan zijn werkt goed gedaan. Hij heeft een Rana 17 met 25PK viertakt, fishfinder en elektromotor geregeld. Dat moet dus wel gaan lukken.

De eerste dag gaan we echter het water op met Andy. Bij het wegvaren voel ik wat nattigheid; het water is namelijk glashelder en de oevers staan vol met waterplanten. Geen echt snoekbaarsmilieu. Verder is visgids Andy vooral snoekvisser, die met zijn gasten graag trolt. Hoewel trollen zeer effectief kan zijn voor snoek, ben ik geen echte snoekvisser en heb een grondige hekel aan dat notoire geslept met pluggen. Goed, na een paar snoeken gaan we proberen een snoekbaarsje te vangen. Die vangen we ook, maar daar is dan ook alles mee gezegd. Mogelijk omdat het midden op de dag is, de zon volop schijnt en het bloedheet is, maar ik heb er een hard hoofd in. Informatie over de snoekbaarsvisserij op dit meer is ook niet voorhanden, omdat vrijwel niemand hier op snoekbaars vist. Wanneer Andy ons om vier uur 's middags aan de kant zet, denk ik dat we op deze bestemming toch wat verkeerd zitten. Goed, je kunt je hier een hernia aan de snoek vangen, maar snoekbaars? Gelukkig is Rick een aartsoptimist die zelfs op de Noordpool in staat is een snoekbaars te vangen en blijft het moreel hoog. Na het eten gaan we op pad met de Rana. Gewoon op eigen intuïtie zoeken naar stekels. Toch wel het leukste.

avond overschakelen op de dropshot. Elke worp is raak. Regelmatig knallen er dikke vissen op de kleine bruine shadjes. We vissen door tot we er bij neervallen. We kunnen niet wachten tot de volgende ochtend. Helaas maken we dan kennis met de grote makke van dit water: wind. Vroeg in de ochtend steekt onverwacht

de wind op en voor je het weet staan er schuimkoppen op het water. Doordat de meeste stekken op dit enorme meer (maatje Markermeer) op het wijd liggen, is vissen technisch niet mogelijk, laat staan dat het verantwoord is. Jammer dus, temeer daar we morgen afreizen naar Bergviken.

We besluiten een rivier op te varen die op het meer uitkomt. De rivier blijkt uit te komen op een waterkrachtcentrale. Mooie plek voor een drift. En wat driften betreft is zo'n aloude Rana toch wel echt een klasse apart.

Bevers en stekels

Terwijl een adembenemend landschap aan ons voorbij glijdt en we regelmatig een close encounter met Willem Bever hebben, wordt het tijd om een shad uit te laten. Met enige zorg zie ik de felgroene saltshaker de diepte in verdwijnen. Er staat hier acht meter water en volgens mij kun je de bodem zien. Daar zit echt geen snoekbaars! Toch wel, want al bij het eerste huppeltje van de shad krijg ik een absurd harde knal op de hengel. "Zal wel snoek zijn" denk ik meteen. Terwijl ik sta te sta te drillen, zie ik hoe de hengel van Rick bijna uit zijn hand wordt geramd. Dubbel strike! Mooi dat het snoekbaars is! Toeval? Nee, want meteen na het terugzetten kunnen we weer aan de bak. Weer twee maatse snoekbaarsen. Goed, de polonaise in een bootje van vijf meter is behelpen, maar we doen het toch echt! Toch lijkt het dat we wat te vroeg hebben gejuicht. Na eerste vier vissen komen we namelijk vreselijk vaak vast te zitten. Keer na keer raken we shads

We vangen vooral donkere mannetjes.

Vooral in de avond komen de grote vissen boven water.

kwijt. Een beetje gefrustreerd varen we naar het huisje terug. Bij aankomst krijgen we te horen dat de rivier vroeger als transportweg voor boomstammen is gebruikt en dat de bodem daar bezaaid ligt met stammen. Drie bier voor de Zweedse houtzagerij dus.

Halve meter

De vangdrang is echter hoog en bij het krieken van de dag zitten we weer in de boot. Kijken of we zonder staartdreg minder vast komen te zitten. Dat lijkt

in eerste instantie te werken en zonder verlies van kunsttaas vangen we een stuk of tien maatse vissen. Daarna begint het verspelen weer. Om gek van te worden. Het is een duivels dilemma; aan de ene kant weten we dat het tussen de balken moet ritselen van de snoekbaars, aan de andere kant krijg je een boomstam van tien meter lang niet naar boven op een zes ponds lijntje...

De vangdrang wint het van alle aarzelingen, doch de echte winnaar lijken helaas de boomstronken. Goed, we vangen vis,

Ook op Storsjön hebben we het regelmatig aan de stok met bizar sterke snoeken.

Touroperator Stefan is meteen verkocht aan het verticalen.

maar het kunstasdoosje wordt wel heel erg licht en we moeten nog twee dagen. Rick zorgt voor een doorbraak door heel eenvoudig een half metertje boven de bodem te gaan vissen. Hij laat de shad gecontroleerd zakken en draait bij het minste of geringste bodemcontact het handeltje een halve meter op. Daarna

rustig jo jo'en vervolgens gruwelijk harde aanbeten krijgen. Het valt op dat we juist veel vis lossen op het moment dat we een staartdreg gebruiken. Wanneer we de staartdreg weglaten, missen we veel minder en zijn de aanbeten bovendien veel en veel harder. We hebben zo maar het idee dat die staartdreg juist

De laatste dag komen we er achter dat het ook vlak voor ons huisje geweldig loopt.

het naar binnen zuigen van de shad tegenwerkt, waarbij de kans groot is dat je de vis juist buiten de bek haakt en deze eerder lost. Zonder dreg zou de shad wel eens makkelijker naar binnen kunnen glijden. Oké, dat is wetenschap van de koude grond, maar feit is wel dat we zonder dreg hardverzakkend harde aanbeten krijgen, die allemaal resulteren in vis. Regelmatig wrijven we ons in de oogjes, knijpen in elkaars velletjes en doen vervolgens een maf vreugdedansje. Wat een visserij! Omdat het hier zo noordelijk niet echt donker wordt, kunnen we de hele nacht doorvissen. Toch blijken de aanbeten midden op de dag duidelijk terug te lopen. De ochtend en de avond (nacht) liggen duidelijk voor.

Twee en half uur

Na drie uur te liggen woelen in een - overigens perfect - bed, staan we maar weer op en maken ons klaar voor een ochtendessessie. Stefan wil graag eens een keertje mee. Hoewel hij zelf vliegvisser is, wil hij dat rare verticalen ook wel eens meemaken. We varen rustig de rivier op, laten alle drie een shadje zakken en haken - binnen een paar seconden- alle drie een snoekbaars. Stefan is meteen verkocht.

Nadere informatie

De in deze bijdrage beschreven unieke snoek- en snoekbaarswateren in het maagdelijke Midden Zweden zijn opgenomen in het uitgebreide programma aan visreizen van Cordes Travel, de bekende in visreizen georganiseerde touroperator, die op enthousiaste wijze wordt gerund door Linda & Raffie Cordes.

Voor alle informatie over accommodaties, prijzen etc. kunt u terecht op www.cordestravel.nl

Door subtiel een halve meter boven de bodem te blijven, raken we niet meer vast. Wel vangen we vis, bizarre aantallen zelfs. In nog geen tweeënhalf uur toveren we 49 snoekbaarzen boven water. Aan nummer 50 kwamen we niet toe, omdat we door de eigenaren van Kungsholmen werden uitgenodigd voor een lunch.

Is dat nog leuk zulke aantallen vangen? Ja zeker, ronduit verslavend zelfs! Iedere aanbeet komt onverwacht en hier op Bergvik en ook nog eens knoeterhard.

Na een paar uur slaap zijn we dan ook weer van de partij. Stefan is dan al zo ver heen, dat hij een belangrijke werkbespreking met een smoes afzegt om bij ons in de boot te stappen. Die avond kiezen we voor wat andere plekken en worden beloond met een paar vissen van dik 70 cm. Rick weet een pikzwarte tachtiger kortstondig te tackelen. Deze dag eindigen we met 122 snoekbaarzen. Hoewel we niet verzadigd raken, zijn de scherpe randjes eraf en gaan we op zoek naar andere plekken. Dat is niet zo moeilijk. Overal in de buurt van zetsformaties weten we op dieptes van zeven tot acht meter de snoekbaars te vinden. Een harde bodem lijkt wel belangrijk, want hoe zachter de bodem, des te minder aanbeten we krijgen. Een beetje lullig is het wel, maar na drie dagen vissen - en met nog twee uur vistijd over - blijken we vlak voor ons huisje de dikste vissen te vangen...

Snoek

Hoewel we op deze pilottrip ook wat snoekonderzoek zouden moeten verrichten, komt dat er niet echt van. Het barst op Bergvik overigens van de snoek, vooral in de vroege ochtend en

late avond gaan ze op jacht. Opvallend voor de Zweedse meren in deze regio dat ze zowel een goede snoek-als snoekbaarspopulatie herbergen. Hoewel we de snoeken angstvallig proberen te vermijden, haken we tijdens het verticalen diverse snoeken. Prachtige vissen overigens, die gewoon veel en veel sterker zijn dan hun Nederlandse soortgenoten. Hoewel de verticaalhengeltjes te licht zijn voor deze mosruggen, verspeelen we nauwelijks een vis. Wel duren de drils gewoon te lang. Een week na ons vertrek stappen Raffie en zijn vrouw Linda bij Andy in de boot en vangt Linda in een mum van tijd een prachtige vis van 111 cm, gevolgd door de derde zoetwatervis van Raffie, een bak van 118 cm. Terwijl ik deze bijdrage afrond, neem ik me voor om volgend jaar terug te gaan naar Bergvik voor een week snoekvissen. Toch weet ik nu al dat het weer op een potje snoekbaarzen zal uitdraaien.

Marco Kraal

Fotografie:
Andreas Engh, Cecilia Grönberg,
Marco Kraal en Rick Stalenhoef

Linda en Raffie vingen met twee vingers in de neus op Bergvik diverse metersnoeken.

